

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

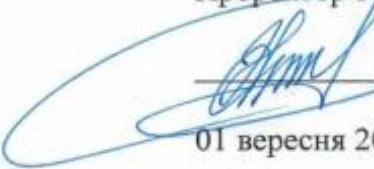
Факультет: Медико-фармацевтичний

Кафедра менеджменту охорони здоров'я та психології

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2025 року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОХОДЖЕННЯ
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма: Практична психологія

Одеса - 2025

Затверджено:

Засіданням кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від 25 серпня 2025 року

Завідувач кафедри Олена РУДІНСЬКА

Засіданням кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії
Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 року

Завідувач кафедри Євген ОПРЯ

Розробники:

Литвиненко О.Д. - д.псих.н., професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології

Опря Є.В. – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії, д.мед.н., професор

Рудінська О.В. - завідувачка кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології, к.економ.н., доцент

Єрмурак П.П. – доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії, к.мед.н.

Кусик Н.Л. - начальник навчально-методичного відділу ОНМедУ, к.економ.н., доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології

Цибух Л.М. – к.псих.н., доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології

Ковальова М.В. – к.псих.н., доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології

Терещенко О.О. - асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології, магістр психології

ВСТУП

Переддипломна практика є невід’ємною частиною підготовки магістрів за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» та обов’язковим компонентом освітньо-професійної програми «Практична психологія» Одеського національного медичного університету (далі — Університет), обсяг якого складає 4 кредити ECTS (120 годин).

Переддипломна практика передбачає самостійну практичну роботу здобувача вищої освіти, що виконується під керівництвом керівника практики від організації — бази практики наукового керівника кваліфікаційної роботи від університету у III семестрі другого року навчання.

Переддипломна практика є завершальним етапом підготовки майбутнього фахівця за спеціальністю і процесу опанування ним комплексу освітніх компонентів, передбачених навчальним планом освітньо-професійної програми «Практична психологія», який сприятиме розвитку у здобувачів освіти здатності здійснювати науково-дослідну, аналітичну діяльність, удосконаленню навичок професійної діяльності, здобутих під час вивчення навчальних дисциплін.

Протягом практики здобувач виконує самостійне дослідження, творчо застосовуючи теоретичні знання та практичні навички, набуті під час навчання, для розв’язання складних прикладних задач в процесі професійної діяльності у галузі психології. Матеріали переддипломної практики є основою для написання кваліфікаційної роботи — магістерського дослідження здобувача за обраною темою. Переддипломна практика передбачає збір практичного матеріалу, підбір фактів за темою дослідження, їхній аналіз, порівняння, класифікацію та узагальнення, враховуючи останні теоретико-методологічні дослідження у даній сфері.

Переддипломна практика будується у формі самостійного виконання здобувачами визначених програмою загальних та індивідуальних завдань відповідно до встановлених цілей і задач виконання кваліфікаційної роботи в реальних умовах.

Наприкінці практики здобувач має оформити отримані дані у вигляді звіту щодо проходження переддипломної практики.

Розділ 1

ОПИС ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Мета переддипломної практики полягає у підготовці здобувачів до самостійної професійної діяльності шляхом поєднання теоретичних знань із практичними навичками. Практика спрямована на інтеграцію теоретичної, методичної та емпіричної підготовки шляхом участі у психодіагностичній, консультативній, профілактичній, корекційно-розвивальній та дослідницькій роботі.

Переддипломна практика забезпечує у здобувачів вищої освіти подальший розвиток та удосконалення навичок і вмінь науково-дослідної, інформаційно-аналітичної, проєктно-дослідницької діяльності. Особлива увага приділяється розвитку здатності вирішувати складні професійні задачі, формуванню відповідальності, професійної ідентичності, навичок психологічного супроводу осіб у кризових ситуаціях, а також реалізації науково-дослідної складової підготовки шляхом виконання випускної кваліфікаційної роботи.

До основних завдань переддипломної практики належать:

1. Закріплення і практичне застосування теоретичних знань із фахових дисциплін під час розв'язання складних професійних завдань.
2. Планування, організація та проведення психологічного дослідження за темою кваліфікаційної роботи з використанням валідних методик.
3. Формування і розвиток професійної ідентичності, рефлексія власної професійної ролі, дотримання етичних стандартів у практичній діяльності.
4. Генерування нових ідей та креативне вирішення психологічних проблем клієнтів у межах практичної діяльності, розробка психологічних втручань або програм допомоги .
5. Участь у здійсненні психодіагностичної, консультативної, профілактичної та психокорекційної роботи з урахуванням вікових, індивідуальних і соціокультурних особливостей .
6. Підготовка аналітичних і наукових матеріалів до випускної кваліфікаційної роботи.
7. Адаптація сучасних наукових підходів і методів до специфіки бази практики та особливостей запиту клієнтів .
8. Представлення результатів дослідження і практичної роботи у письмовій (звіти, фрагменти кваліфікаційної роботи) та усній формі .

9. Набуття досвіду участі у міждисциплінарній взаємодії на базі практики, ознайомлення з документацією, структурою установи та професійною комунікацією .

Протягом переддипломної практики здобувач виконує завдання, що передбачають охоплення основних видів професійно-практичної діяльності, та має сформувати основні практично зорієнтовані професійно-психологічні вміння та компетентності.

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність дає здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

- ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні компетентності

- СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.
СК 3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання

- ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
ПРН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у письмій та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 12. Застосовувати відповідну наукову інформацію щодо вирішення проблем профілактики, збереження, відновлення ментального здоров'я та оцінювати її за критеріями адекватності.

1.1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПЕРЕДДИПЛОМНОЮ ПРАКТИКОЮ

Перед проходженням переддипломної практики здобувач має узгодити місце проходження практики із керівництвом бази практики і науковим керівником кваліфікаційної роботи.

Під час практики за кожним здобувачем закріплюється робоче місце в організації, яке повинно відповідати специфіці та темі кваліфікаційної роботи, направленості роботи здобувача та можливості здійснення кваліфікованого керівництва його роботою.

У момент зарахування здобувача до організації, де він проходить переддипломну практику, призначається *керівник практики від організації*.

Обов'язки керівника переддипломної практики від організації:

- організовує робочі місця практикантам та знайомить здобувачів з організацією роботи;
- проводить інструктаж з техніки безпеки;
- контролює дотримання здобувачами правил внутрішнього трудового розпорядку, трудової дисципліни та правил безпеки;
- складає графік проходження здобувачами практики;
- надає інформацію про зміст та особливості діяльності психолога в організації або її структурному підрозділі;
- ознайомлюється зі звітом здобувача та надає відгук у щоденнику про результати проходження практики і попередню оцінку щодо роботи здобувача на базі практики.

Програма проведення переддипломної практики передбачає ознайомлення зі змістом практики для виконання основних завдань, поставлених перед здобувачем вищої освіти під час відвідування бази практики, написання звіту з переддипломної практики та його захист.

Навчально-методичне забезпечення та загальна організація виконання програми переддипломної практики здійснюється *кафедрою менеджменту охорони здоров'я та психології ОНМедУ та а кафедрою психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії*, а саме:

- координація роботи з науковими керівниками кваліфікаційних робіт щодо організації переддипломної практики;
- підготовка проєкту наказу щодо проходження здобувачами переддипломної практики та закріплення за ними баз практики за пропозиціями наукових керівників кваліфікаційних робіт;
- організація захисту звітів про переддипломну практику та роботи комісії (за необхідності).

Керівництво проходженням здобувачами вищої освіти переддипломної

практики та контроль за якістю проходження практики здійснюється з боку Університету науковими керівниками кваліфікаційних робіт.

Обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи як керівника переддипломної практики:

- узгоджує місце проходження переддипломної практики із здобувачем вищої освіти;

- здійснює контроль відповідності та готовності бази практики щодо забезпечення належних умов для її проходження;

- забезпечує проведення організаційних заходів перед від'їздом здобувачів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; видає необхідні документи (програму, щоденник практики та ін.);

- роз'яснює програму переддипломної практики та графік її проходження; порядок захисту звітів про переддипломну практику, який затверджується кафедрою менеджменту охорони здоров'я та психології;

- надає методичну допомогу здобувачу щодо підготовки звіту про переддипломну практику;

- перевіряє звіт і щоденник по завершенні переддипломної практики, надає відгук про роботу здобувача протягом переддипломної практики.

Обов'язки здобувачів вищої освіти під час проходження переддипломної практики:

- брати участь в організаційних заходах перед початком практики, одержати необхідну документацію з проходження практики (завдання з проходження практики, програму, щоденник);

- брати участь у консультаціях щодо оформлення всіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на базу практики;

- погодити з керівником практики від організації графік виконання програми та суворо його дотримуватися; погодити з керівництвом організації робоче місце — місце практики;

- дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, вимог трудового законодавства, передбачених для працівників бази практики;

- суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- регулярно спілкуватися з науковим керівником кваліфікаційної роботи, виконувати його розпорядження та рекомендації;

- виконати всі завдання, передбачені програмою практики, у повному обсязі та завдання від наукового керівника кваліфікаційної роботи;

- вести щоденник практики встановленої форми, в якому записувати виконану роботу;

- не пізніше як за день до закінчення строку практики одержати відгук — оцінку керівника практики від організації;

- написати, оформити та захистити звіт з переддипломної практики.

Процес підготовки та виконання програми переддипломної практики включає кілька основних етапів:

- вибір бази практики та її узгодження з науковим керівником кваліфіка-

ційної роботи;

- підписання угоди між базою практики і Університетом;
- затвердження програми і календарно-тематичного плану з переддипломної практики базою практики і керівником кваліфікаційної роботи;
- отримання документів та інших матеріалів з бази практики згідно з програмою переддипломної практики;
- оформлення результатів переддипломної практики: складання щоденника практики згідно зі встановленими вимогами;
- підготовка та оформлення звіту про переддипломну практику згідно зі встановленими вимогами;
- підготовка до захисту звіту про переддипломну практику: усунення недоліків, указаних науковим керівником кваліфікаційної роботи, підготовка короткої, конкретної та змістовної доповіді про результати переддипломної практики.

1.2. БАЗИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Базою переддипломної практики є заклади, підприємства, установи та організації різних форм власності, на які здобувачі вищої освіти направляються згідно з наказом медико-фармацевтичного факультету Одеського національного медичного університету.

Вибір та закріплення баз практики проводиться кафедрою менеджменту охорони здоров'я та психології на основі пропозицій від наукових керівників кваліфікаційних робіт, враховуючи придатність бази практики до проведення відповідної практики та подальшого працевлаштування здобувачів вищої освіти.

Місце проходження переддипломної практики може збігатися з місцем проходження переддипломної практики.

Здобувачі вищої освіти мають право надавати пропозиції щодо місця проходження переддипломної практики та проходити там практику з дозволу наукового керівника кваліфікаційної роботи та кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології у разі якщо буде укладено договір про проведення переддипломної практики (Додаток А).

Офіційною базою практики Одеського національного медичного університету є його Університетська клініка, психологічні центри ментального здоров'я ОНМедУ, або психологічні центри, на умовах чинних угод на проведення практики.

1.3. СТРУКТУРА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Рекомендована структура проходження переддипломної практики у відповідності з навчальним планом здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП «Практична психологія», подано у табл. 1.1. Зміст робіт безпосередньо залежить від обраної теми кваліфікаційної роботи. Завдання виконуються відповідно до плану-графіка.

Таблиця 1.1

**Орієнтовна структура проходження
переддипломної практики**

№ з/П	Етап практики
1	Загальне ознайомлення з базою практики з урахуванням теми кваліфікаційної роботи. Загальне ознайомлення з установою, на базі якої проходить переддипломну практику, здійснюється з урахуванням обраної теми кваліфікаційної роботи та передбачає фокус на тих аспектах діяльності, що можуть бути релевантними для реалізації дослідницьких і практичних завдань. У процесі ознайомлення здобувач аналізує організаційно-управлінську структуру бази практики, визначає основну мету, функції та напрями діяльності установи, специфіку функціонування бази практики, наявні методичні, інформаційні та організаційні ресурси, що забезпечують діяльність установи, основні напрями роботи практичного психолога в установі (цільові групи, тематика запитів, специфіка втручань)
2	Вивчення діяльності структурного підрозділу, пов'язаного з темою кваліфікаційної роботи, та планування практичної діяльності. Здобувач здійснює цілеспрямоване вивчення функціональної структури та особливостей діяльності того структурного підрозділу установи, в якому безпосередньо реалізується тема його кваліфікаційної роботи. Аналізуються основні напрями роботи підрозділу, характер запитів клієнтів, особливості організації психологічної допомоги та взаємодії з іншими фахівцями. На основі отриманої інформації здобувач планує заходи, в яких буде здійснюватися виконання завдань практики, опрацьовує навчально-методичну літературу, додаткові джерела, потреба в яких була виявлена у процесі проходження переддипломної практики.
3	Проведення психологічного та соціально-психологічного емпіричного дослідження. На цьому етапі здобувач здійснює: підбір відповідних темі магістерської роботи методик дослідження, підготовка методик

	дослідження до роботи, підбір репрезентативної вибірки для проведення дослідження, складання програми дослідження та узгодження її з керівником практики від закладу, підготовка пакету етичного супроводу дослідження (форма згоди, інструкція для респондентів), проведення первинного діагностичного дослідження.
4	Підготовки та реалізації психокорекційних, профілактичних або розвивальних заходів відповідно до тематики кваліфікаційного дослідження. У цьому етапі здобувач здійснює цілеспрямовану практичну діяльність, яка узгоджується з темою його кваліфікаційної роботи, а саме: визначає актуальну психологічну проблематику та обрати консультативну стратегію, складає психокорекційну програму, формує психокорекційну групу, проводить індивідуальну та групову психокорекцію відповідно до актуальної проблематики та індивідуально-психологічних особливостей учасників.
5	Опрацювання матеріалів для написання емпіричного розділу кваліфікаційної роботи. Цей етап передбачає аналітичну та узагальнювальну роботу над результатами емпіричного дослідження й реалізованих психокорекційних або розвивальних заходів. Його зміст включає такі завдання: аналіз результатів апробації корекційно-розвивальних заходів, проведення повторного діагностичного аналізу ефективності корекційно-розвивального заходу, використання методів математико-статистичного аналізу даних, представлення отриманих даних.
6	Підготовка й оформлення звіту з переддипломної практики та його захист

1.4. ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

Протягом проходження переддипломної практики здобувач вищої освіти заповнює щоденник практики за формою, що надана у Додатку Б. Обов'язковим є заповнення другої сторінки щоденника практики, де зазначено прибуття та вибуття здобувача вищої освіти на базу та з бази практики (з печаткою організації).

На третій сторінці щоденника міститься календарний графік робіт, який складається у відповідності до орієнтовної структури проходження переддипломної практики. Графік затверджується як науковим керівником кваліфікаційної роботи, так і керівником практики від організації. У графіку здобувач вищої освіти

щотижнево вказує, які види робіт він здійснював протягом проходження переддипломної практики.

Наприкінці переддипломної практики керівник практики від бази практики надає у щоденнику практики відгук про роботу здобувача в організації та оцінює його роботу.

По завершенні переддипломної практики науковий керівник кваліфікаційної роботи робить висновок про результати проходження переддипломної практики здобувачем вищої освіти та надає попередню оцінку його роботі.

Щоденник про проходження переддипломної практики підписується науковим керівником кваліфікаційної роботи та завідувачем кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології.

Розділ 2

ЗВІТНІСТЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення переддипломної практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання переддипломної практики у формі письмового звіту. Звіт готується і захищається кожним здобувачем вищої освіти індивідуально.

Звіт переддипломної практики повинен мати чітку побудову, логічну послідовність і конкретність викладення матеріалу, переконливість аргументів, точність формулювання.

Мовою написання та захисту звіту є українська. Загальний обсяг звіту без додатків повинен становити до 20 сторінок формату А4. Текст роботи необхідно друкувати, дотримуючись таких вимог:

- текстовий редактор — Word;
- шрифт — Times New Roman;
- розмір шрифту — 14 пт;
- інтервал — 1,5;
- береги: лівий — 3,0 см, правий — 1,5 см, верхній і нижній — 2,0 см.

Наскрізна нумерація сторінок у правому верхньому куті арабськими цифрами, включаючи до неї титульний аркуш (номер на якому не ставиться), зміст, а також ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках.

Ілюстрації (рисунок, схеми, графіки, діаграми) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, вносять до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно у межах розділу за винятком рисунків, наведених у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставлять крапку.

Наприклад:

Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу).

Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під рисунком. Якщо у розділі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

Наприклад:

Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу).

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці.

Наприклад:

Продовж. табл. 1.2

Додатки оформляють як продовження звіту переддипломної практики на наступних його сторінках або у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

Якщо додатки оформляють на наступних сторінках, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Наприклад:

Додаток А

Додаток Б.

Звіт переддипломної практики повинен бути підписаний здобувачем вищої освіти на титульній сторінці з вказанням дати (Додаток В).

2.2. СТРУКТУРА ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Текстова частина звіту з переддипломної практики повинна бути поділена на окремі розділи відповідно до поставлених завдань.

Підготовка звіту про проходження переддипломної практики передбачає структуру, представлену у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Базова структура звіту з переддипломної практики

Елемент базової структури	Примітка
Титульна сторінка	Див. Додаток В
Зміст	Містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків, додатків, переліку використаних джерел
Вступ	Надається коротка характеристика здійсненої роботи в організації / установі, визначаються основні цілі та завдання практики
Розділ 1. Загальне ознайомлення з базою практики з урахуванням теми кваліфікаційної роботи	Опис кожного розділу у звіті з переддипломної практики має бути здійснений відповідно до його змістового наповнення, із чітким обґрунтуванням зв'язку між виконаними видами діяльності, завданнями практики та тематикою кваліфікаційної роботи.
Розділ 2. Вивчення діяльності структурного підрозділу, пов'язаного з темою кваліфікаційної роботи, та планування практичної діяльності.	
Розділ 3. Проведення психологічного та соціально-психологічного емпіричного дослідження.	
Розділ 4. Реалізація психокорекційних, профілактичних або розвивальних заходів відповідно до тематики кваліфікаційного дослідження.	
Розділ 5. Опрацювання матеріалів для написання емпіричного розділу кваліфікаційної роботи.	

Список використаних джерел	Містить в алфавітному порядку повний перелік використаних українських та іноземних джерел Правила оформлення наведені у Додатку Г
Додатки	Наводяться зразки документів, використаних здобувачем, ілюстративні матеріали, що не увійшли до основного тексту звіту

2.3. ЗАХИСТ ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти зобов'язаний подати звіт з переддипломної практики науковому керівнику кваліфікаційної роботи на перевірку до певної дати, що вказується при інструктажі про порядок проходження переддипломної практики.

У разі недотримання календарного графіка виконання звіту здобувач не допускається до захисту. Подальша дата захисту визначається кафедрою менеджменту охорони здоров'я та психології та адміністрацією факультету.

Звіт з переддипломної практики захищається перед науковим керівником кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти та перевіряється завідувачем кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології.

Звіт про переддипломну практику підписують здобувач вищої освіти, науковий керівник кваліфікаційної роботи та завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології.

У разі невідповідності звіту з переддипломної практики вимогам щодо написання та оформлення науковий керівник кваліфікаційної роботи може не допустити здобувача до захисту звіту. Якщо на щоденнику практики відсутні підписи та оригінали печатки бази практики, здобувач не допускається до захисту звіту.

Процедура захисту звіту з переддипломної практики є обов'язковою для усіх здобувачів вищої освіти. Порядок захисту звіту встановлюється відповідно до вимог вищої школи рішенням кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології.

На захисті звіту з переддипломної практики здобувач вищої освіти має продемонструвати сформованість професійних компетентностей, набутих у процесі проходження практики, зокрема здатність інтегрувати теоретичні знання та практичні навички у сфері психології.

Порядок захисту звіту за результатами проходження переддипломної практики такий: здобувач протягом 8–10 хв доповідає про підсумки переддипломної практики, відповідає на запитання. Після заслуховування звіту науковий керівник кваліфікаційної роботи оголошує оцінку.

Результати переддипломної практики здобувачів оцінюються за двоохотбальною шкалою та виставляються у щоденнику переддипломної практики, на титульній сторінці звіту з переддипломної практики, у відомості та в заліковій

книжці.

2.4. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінювання успішності здобувачів із переддипломної практики здійснюється у ході поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль за проходженням переддипломної практики кожним здобувачем здійснюють керівник практики від організації (бази практики) та науковий керівник кваліфікаційної роботи.

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, що відбувається у форматі захисту звіту з переддипломної практики.

Підсумковий контроль здійснює науковий керівник кваліфікаційної роботи із залученням завідувача кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології (за необхідності).

Оформлення та захист звіту з переддипломної практики оцінюються за 5-бальною шкалою за критеріями, наведеними у табл. 2.4.

Загальна оцінка за переддипломну практику розраховується як середньоарифметична величина з оцінок за усіма результатами переддипломної практики.

Таблиця 2.4

Критерії оцінювання результатів проходження здобувачами переддипломної практики

Критерій оцінювання	Показник оцінювання	Кількість балів
Звіт із переддипломної практики		
Повнота виконання завдань	Усі завдання виконані повністю	1
	Виконано понад 50 % завдань	0,5
	Виконано менше 50 % завдань	0
Грамотність	Грамотна робота з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису	0,5
	Наявні негрубі помилки з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису	0,25
	Наявні грубі помилки	0
Відповідність вимогам до оформлення	Повна	1
	Часткова	0,5
	Не відповідає	0

Самостійність висновків	Висновки сформульовані самостійно й оригінально, мають конкретний характер та практичну спрямованість	1
	Висновки сформульовані самостійно, мають загальний характер	0,5
	Висновки відсутні	0
Спосіб подання інформації	Інформація подана з використанням самостійно розроблених схем, ілюстрацій, графіків, таблиць	0,5
	Частина поданих схем, ілюстрацій, графіків, таблиць запозичені з наукових джерел	0,25
	Відсутнє графічне подання інформації	0
Новизна джерел	Переважна більшість джерел за останні 10 років	0,5
	Джерел за останні 10 років менше 30 %	0,25
	Джерел за останні 10 років менше 10 %	0
Дотримання вимог ДСТУ 8302:2015	Бібліографія оформлена з дотриманням вимог ДСТУ 8302:2015	1
	Наявні порушення вимог ДСТУ 8302:2015	0,5
	Вимог ДСТУ 8302:2015 не дотримано	0
Загальна кількість балів		0–5
Захист результатів переддипломної практики		
<i>Доповідь</i>		
Дотримання регламенту	Регламент витримано	1
	Незначне перевищення регламенту	0,5
	Значні порушення регламенту	0
Якість доповіді	Аргументованість основних позицій, композиція доповіді логічна, повнота представлених у доповіді результатів роботи	2
	Порушено логіку виступу, неповне висвітлення результатів роботи, неповна система аргументації	1
	Немає аргументів щодо головних позицій, повне порушення логіки, не представлені результати дослідження	0

Культура мовлення, манера триматися перед аудиторією	Доповідач упевнено тримається перед аудиторією, володіє культурою мовлення, утримує увагу аудиторії	1
	Доповідач допускає не грубі мовленнєві помилки під час виступу, частково утримує увагу аудиторії	0,5
	Доповідач губиться перед аудиторією, демонструє бідність мовлення, не може утримати увагу аудиторії	0
Відповіді на запитання	Доповідач переконливо і повно відповідає на запитання, тримається дружньо, намагається використати відповіді для успішного розкриття теми	1
	Доповідач не на всі запитання надає переконливі відповіді	0,5
	Доповідач не може відповісти на запитання або під час відповідей поводить себе агресивно, некоректно	0
Загальна кількість балів		0–5
<i>Мультимедійна презентація за результатами переддипломної практики</i>		
Відповідність змісту доповіді	Повна	1
	Часткова	0,5
	Відсутня	0
Грамотність	Грамотна робота з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису	1
	Наявні негрубі помилки з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису	0,5
	Наявні грубі помилки	0
Розміщення інформації на слайді	Оптимальне розміщення інформації на слайді	1
	Деякі порушення в розміщенні інформації на слайді	0,5
	Порушення в розміщенні інформації на слайді	0
Різноманітність видів слайдів	Виправдане включення в роботу графіків, рисунків, комп'ютерної анімації	1
	Невиправдане включення в роботу графіків, рисунків, комп'ютерної анімації	0,5
	Відсутність у роботі графіків, рисунків, комп'ютерної анімації	0

Стиль презентації	Витримано єдиний стиль	1
	Спостерігаються деякі порушення дотримання стилю	0,5
	Стилю не дотримано	0
Загальна кількість балів		0–4

Науковий керівник кваліфікаційної роботи не приймає звіт з практики на перевірку, якщо:

- звіт із переддипломної практики не зареєстровано на кафедрі менеджменту охорони здоров'я та психології;
- звіт із переддипломної практики не відповідає вимогам оформлення;
- відсутній щоденник із переддипломної практики або він не повністю оформлений;
- обсяг роботи значно відрізняється від встановлених для звіту з переддипломної практики нормативів;
- зміст звіту не відповідає поставленим завданням.

Оцінка за чотирибальною диференційною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) переводиться у багатобальну (200-бальну) шкалу та шкалу ECTS згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті.

Отриманий середній бал за переддипломною практикою для здобувачів, які успішно опанували робочу програму переддипломної практики, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185–200
Добре («4»)	151–184
Задовільно («3»)	120–150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аненкова І. П., Байдан М. А., Русова В. М. *Психологічне консультування: навч. посіб.* Київ: Каравела, 2018. 212 с.
2. Борщ В. І. *Управління закладами охорони здоров'я.* Херсон : Олді+, 2020. 391 с.
3. Борщ В. І., Рудінська О. В., Кусик Н. Л. *Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я : навч. посіб.* Херсон : Олді+, 2022. 264 с.
4. Габбард, Г. О., Крісп, Г. *Психотерапія за Габбардом: посібник* / Г. Крісп, Г. О. Габбард ; за ред. Г. Крісп, Г. О. Габбарда ; наук. ред. укр. вид. Г. Кожина. 2-ге вид. – Київ : Медицина. – 943 с. – 2025
5. Ісаков Р. І. Медична психологія / Р. І. Ісаков. – Київ : Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2025. – 367 с.
6. *Медична психологія [Текст] : підручник для студ. мед. вищ. навч. закл. Т1. : Загальна медична психологія / за ред Г.Я.Пилягіної [Пилягіна Г.Я., Хаустова О.О., Чабан О.С., Аймедов К.В., Асєєва Ю.О.].* Вінниця : Нова Книга, 2020. 288 с.
7. Прокоф'єва, О. О., Ковальова, О. В., Варіна, Г. Б. *Психокорекція та основи психотерапії : підручник. 3-тє вид., допов. і перероб.* – Запоріжжя : Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. – 474 с. – 2023.
8. Чабан О. С., Хаустова О. О. *Практична психосоматика: діагностичні шкали.* – Київ : Медицина, 2021. – 200 с.
9. ДСТУ 3008-2015 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» від 01.01.1996 р., який гармонізує з міжнародним стандартом ISO 5966:1982 Documentation — Presentations of scientific and technical reports. URL: https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart_3008_2015.pdf
10. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті. URL: <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Polozhennja-pro-akademichnu-dobrochesnist-ta-etiku-akademichnih-vzaiemin-v-ONMedU-zi-zminami.pdf>
11. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету. URL: <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/Polozhennja-pro-zapobigannja-ta-vijavlennja-akademichnogo-plagiatu.pdf>
12. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті. URL: <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu.pdf>
13. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Верховна рада України. Офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Головне управління статистики в Одеській області. Офіційний сайт. URL: <http://od.ukrstat.gov.ua/>
3. Департамент охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації. Офіційний сайт. URL: <https://mednet.od.gov.ua/>
4. Департамент охорони здоров'я Одеської міської ради. Офіційний сайт. URL: <http://medportal.odessa.ua/>
5. Державна аудиторська служба України. Офіційний сайт. URL: <https://dasu.gov.ua/>
6. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Інституціональний репозиторій Одеського національного медичного університету. URL: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/>
8. Міністерство охорони здоров'я України. Офіційний сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>
9. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/>
10. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/554>
11. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
12. Національна служба здоров'я України. Офіційний сайт. URL: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data>
13. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://odnb.odessa.ua/>
14. Центр громадського здоров'я МОЗ України. Офіційний сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
15. Google Academy. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
16. National Library of Medicine. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
17. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/home.uri>
18. The Publish or Perish software. URL: <http://www.harzing.com/pop.htm>
19. Web of Science. URL: <https://clarivate.com/cis/solutions/web-of-science/>

Додаток А

УГОДА № _____

про проведення практики здобувачів вищої освіти

місто Одеса

« _____ » _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, — Одеський національний медичний університет (далі — Університет), в особі ректора Валерія Миколайовича Запорожана, діючого на підставі Статуту Одеського національного медичного університету, і, з другої сторони,

_____ (назва підприємства, організації, установи)

(далі — База практики), в особі _____

_____ (посада, прізвище, ініціали)

діючого на підставі _____

_____ (статут підприємства, розпорядження, доручення або інший юридичний документ)

уклали між собою цю угоду про проведення практики здобувачів вищої освіти:

1. База практики зобов'язується

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Прізвище, ім'я здобувачів вищої освіти, шифр і назва спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість здобувачів вищої освіти	Строки практики	
					початок	закінчення

1.2. Призначити кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання здобувачами вищої освіти програми практики, не допускати їхнього використання до зайняття посад і виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити здобувачів вищої освіти умовами безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці. У разі потреби навчати практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на практику здобувачів вищої освіти. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Університет.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного практиканта, у якій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту.

1.8. Надавати здобувачам вищої освіти можливість збору інформації для виконання програми практики та підготовки звіту за результатами діяльності організації — Базі практики, яка не є інформацією з обмеженим доступом, на підставі індивідуальних завдань.

2. Університет зобов'язується

2.1. До початку практики надати Базі практики для погодження програму практики, але не пізніше ніж за тиждень — список здобувачів вищої освіти, які направляються на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання здобувачами вищої освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами під час проходження практики.

2.4. Не розголошувати використану інформацію про діяльність організації — Базі практики в установленому чинним законодавством порядку.

3. Відповідальність сторін за невиконання угоди

Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації та проведення практики в установленому

чинним законодавством порядку.

4. Інші умови угоди

4.1. З метою запобігання поширенню COVID-19 Сторонами погоджено можливість проведення всіх видів практики у дистанційному форматі.

4.2. Усі суперечки, що виникають між Сторонами за угодою, вирішуються в установленому чинним законодавством порядку.

4.3. Угода набуває сили після її підписання Сторонами і діє до закінчення практики згідно з календарним планом.

4.4. Угода складена у двох примірниках: по одному для Баз практики і Університету.

4.5. Ця угода не передбачає будь-яких фінансових зобов'язань для Сторін.

5. Місцезнаходження сторін

Університету: 65082, м. Одеса, Валіховський пров., 2, тел. (048)723-42-49

Бази практики: _____

Підписи та печатки:

Університет:

(підпис, ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

М. П. «__» _____ 20__ р.

База практики:

(підпис, ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

М. П. «__» _____ 20__ р.

Додаток Б

Міністерство охорони здоров'я України
Одеський національний медичний університет

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

переддипломна

(вид і назва практики)

Здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет медико-фармацевтичний

Кафедра менеджменту охорони здоров'я та психології

Рівень освіти II, магістерський

Спеціальність 053 Психологія

(шифр, назва)

2

курс, група _____

Одеса — 20 ____

Здобувач вищої освіти _____
(ПРІЗВИЩЕ, ім'я)

Прибув до організації, установи _____

(назва)

Печатка
організації, установи « _____ » _____ 20__ року

(підпис) (посада, ПРІЗВИЩЕ, ім'я відповідальної особи)

Вибув з організації, установи _____

(назва)

Печатка
організації, установи « _____ » _____ 20__ року

(підпис) (посада, ПРІЗВИЩЕ, ім'я відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Науковий керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

(ПРИЗВИЩЕ, ім'я)

Керівник практики від бази практики

(підпис)

(ПРИЗВИЩЕ, ім'я)

[illegible]

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на переддипломній практиці

(назва організації, установи)

Відповідальна особа (керівник практики) від бази практики:

(підпис)

(посада, ПРИЗВИЩЕ, ім'я)

«_____» _____ 20__ року

[illegible]

Оцінка:

за шкалою ECTS _____

(підпис)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Додаток В

Зразок оформлення титульного аркуша звіту з переддипломної практики

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я та психології

ЗВІТ з переддипломної практики (ДД. ММ. РРРР — ДД. ММ. РРРР)

Виконав(ла) здобувач(ка)
денної (заочної) форми навчання
спеціальність 053 «Психологія»

(П. І. Б., підпис)

Науковий керівник
кваліфікаційної роботи:

(науковий ступінь, звання)

(П. І. Б., підпис)

Завідувач кафедри менеджменту охорони
здоров'я та психології

(науковий ступінь, звання)

(П. І. Б., підпис)

Загальний бал: _____

Дата: _____

Одеса 20__

Додаток Г

Оформлення списку використаних джерел за ДСТУ:2015

Характеристи- каджерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Кияшко Л. О. Політична участь молоді сучасної України: психологічні чинники активізації: монографія. К.: Міленіум, 2014. 216 с. Максименко С. Д. Генезис существования личности. Київ: Изд-во ООО "КММ". 2006, 240 с Лазор О. Я. Державне управління у сфері реалізації екологічної політики в Україні: організаційно-правові засади : монографія. Львів : Ліга-Прес, 2003. 542 с. Ваш О. М. Етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 104 с. Гурманова Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : ЦУЛ, 2017. 193 с. Grand S. The Reproduction of Evil. London: Analytic Press, 2000. 216 p
Два автори	Лесовий В. Ю., Петрук В. А. Адаптація першокурсників до навчання у вищих технічних закладах освіти : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2017. 144 с. Палеха В. І., Карпова П. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 120 с. Білоус С. І., Корнійчук В. П. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с. Мороз І. С., Василенко Н. Ю. Маркетинг : конспект лекцій. Київ : Молодь, 2016. 102 с. Вердіна С. А., Волков А. А. Контролінг : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. Boessman U., Remmers A. Textbook on Positive Psychodynamic Psychotherapy. Wiesbaden: WAPP Press, 2022
Три автори	Павлоцька Л. Ф., Дуденко Н. В., Євлаш В. В. Фізіологія харчування. Підручник. Х.: ХДУХТ, Світ книг, 2017. 316 с. Пустовенко В. В., Максименко І. Л., Яким А. С. Безпека життєдіяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2017. 348 с.
Чотири автори	Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д. Т., Чекан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с. Вища математика : конспект лекцій / Т. С. Ткачук та ін. Київ, 2015. 82 с.
П'ять і більше авторів	Операційний менеджмент : підручник / С. М. Поплавська та ін. Київ : ЦУЛ, 2011. 267 с. Охорона праці : навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : станом на 10 жовт. 2017 р. / К. І. Мягченко та ін. ; за заг. ред. І. М. Ливанова. Київ : ЦУЛ, 2017. 428 с.
Автор(и) тирадатор(и)/упорядники	Особистість як суб'єкт подолання кризових ситуацій: психологічна теорія і практика: монографія. / за ред. А. С. Борисюк, С. Д. Максименко, С. Б. Кузікова та ін. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. 540 с. Бутенко М. П., Качур В. П., Петренко С. В. Психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Дутко. Київ : ЦУЛ, 2017. 332 с.

Без автора	Особистість як суб'єкт подолання кризових ситуацій: психологічна теорія і практика: монографія. / за ред. А. С. Борисюк, С. Д. Максименко, С. Б. Кузікова та ін. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. 540 с. Етнографія : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Гарапка ; уклад. А. І. Гарапка. Київ : ЦУЛ, 2018. 320 с. Міжнародні відносини : монографія / за ред. М. А. Березовського. Київ : ЦУЛ, 2016. 162 с. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. : П. О. Бедрія, О. О. Петренка. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Тарнавського. Київ : ЦУЛ, 2016. 186 с. Підготовка фахівців у ВНЗ в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Мукачево, 4–5 жовт. 2018 р. Мукачево : МДУ, 2018. 226 с. Освіта в Україні: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол. : П. М. Марценюк (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2017. 319 с. Товарознавство / упоряд. В. Олексик. Київ, 2014. 804 с.
Багатотомні видання	Енциклопедія рослин / редкол. : І. М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с. Безруков В. Д. Поэзия : в 2 т. / ред. изд. : Л. Г. Мороз, А. Г. Мягченко ; авт. вступ. ст. А. В. Сипина. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2016. Т. 2. 206 с. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с. Кучеренко Н. П. Казначейська справа : в 6 т. Київ : Право, 2016. Т. 3 : Контроль у системі Державного казначейства. 432 с. Дендрофлора України : в 12 т. Т. 2. Дикорослі та культивовані дерева і куші. Вип. 1. Покритонасінні / Л. І. Перхоменко. Київ : Наукова думка, 2012. 200 с.
Автореферати дисертацій	Петров О. Г. Музикотерапія : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 12.00.06. Київ, 2009. 40 с.
Дисертації	Литвиненко О. Д. Соціально-психологічні засади розвитку адаптаційного потенціалу молоді в умовах сучасного соціуму: дис. ... д-ра психол. н.: 19.00.05. Сєвєродонецьк, 2019. 447 с. Винниченко О. М. Контроль соціально-економічного розвитку промислових підприємств : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Київ, 2018. 344 с.
Законодавчі та нормативні документи	Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с. Конституція України : станом на 1 жовтня 2017 р. / Верховна Рада України. Київ : Право, 2017. 93 с. Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2016. 27 верес. (№ 178–179). С. 10–22.

	Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48–49. Ст. 536. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2018). Питання соціального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2017 р. № 1060. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 5. С. 430–443. Про інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2019–2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2018 р. № 43/2018. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2018. 23 лют. (№ 35). С. 10. Про затвердження Вимог до оформлення кандидатської дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2018 р. № 50. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 25. С. 139–141. Інструкція щодо порядку оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги : затв. наказом М-ва праці та соц. політики від 19.09.2006 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2006. 19 верес. (№ 18). С. 15–16.
Архівні документи	Лист Голови Співки «Первоцвіт» Г. Ф. Петренка на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Поповича щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.
Патенти	Зернозбиральний комбайн : пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. Спосіб лікування гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	Марченко М. І., Кополович А. Д., Яким Б. М. Про точність визначення радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). Федорченко Б. А., Смотрич В. Н. Радиационное повреждение материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ, 2006-4).
Стандарти	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	Прокопенко И. П. Каталог растений для работ по экодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. Історична спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; уклад. : Л. І. Петров, О. В. Олійник. Харків, 2000. 64 с. Пам'ятки історії та мистецтва Закарпатської області : кат.-довід. / авт.-упоряд. : М. Петрик та ін. ; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. іст. музей. Ужгород, 2003. 160 с.

Бібліографічні показники	Боротьба з злочинністю: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 3 / уклад. : О. В. Куріпта, відп. за вип. Н. М. Щур ; Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2017. 60 с. Іван Марченко : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Петрик. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 9).
Аналітичний бібліографічний запис Складова частина видання (глави, розділу, статті) розділовий знак «дві навскісні риски» («//») можна замінювати крапкою, а відомості про документ (його назву) виділяти шрифтом (наприклад <i>курсивом</i>).	
Частина видання: книги	Корнійчук Т. О. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності. <i>Педагогіка</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Корнійчука. Київ, 2017. С. 195–197. Хомуленко Т.Б. Психосоматичний підхід у проблематиці психології розвитку: теоретичні та прикладні аспекти. <i>Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика: монографія</i> / за ред. С.Д. Максименка, В.Л. Зливкова, С.Б. Кузікової. Книга 1. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. С.340-358. Apprey M. Representing, theorizing, and reconfiguring the concept of transgenerational haunting in order to facilitate healing. <i>Trans-generational trauma and the other: Dialogues across history and difference</i> / Eds.S. Grand et al. Routledge, 2016. P. 16-37. Grand S., Salberg J. Trans-Generational Transmission of Trauma. <i>Social Trauma. An Interdisciplinary Textbook</i> / Eds. A. Hamburger et al. New York : Springer, 2021. P. 209–215.
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	Виноградова Т., Познанська Т. Соціальна норма: поняття, різновиди та функції. <i>Правова система України в умовах європейської інтеграції: погляд студентської молоді: IV Міжнародна студентська наукова конференція</i> (15 травня 2020 року). 2020. С. 408-410. Цехмістров І. І., Перець І. П. Про бюджет. <i>Дослідження проблем в Україні очима молодих вчених</i> : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. Оксентюк Н. Філософія Positum-підходу (принципи і методи) в організації альтернативної школи. Життя, конфлікти і любов у транскультуральному світі: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції з позитивної психотерапії Н. Пезешкіа, м. Одеса, 2–4 червня 2017 р. С. 68–75.
Частина довідкового видання	Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. <i>Основи педагогіки освіти</i> : словник термінів / за ред. : Т. О. Дмитрука, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. Попович Н. І. Початкова освіта // Педагогічна енциклопедія. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжаного видання	Куцінко Т. О. Адміністративне законодавство України: реалії та перспективи формулювання // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. Безруков С. А., Хмельов А. А. Дослідження циліндричних оболонок. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. Хорошилова С. А., Малафійк Л. О., Хмельов А. А. Моделювання складеної конструкції за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–

	218.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	Андросович К. А. Феномен соціальної адаптації як предмет наукового аналізу. <i>Освіта та розвиток обдарованої особистості</i>. №2016. №3(46). С. 20-24. Горностай П. П. Групові захисні механізми як форма реагування на колективні травми. <i>Проблеми політичної психології</i>. 2019. № 8 (22). С. 89–114. https://doi.org/10.33120/popp-Vol22-Year2019-27 Benjamin J. Acknowledgement of Collective Trauma in Light of Dissociation and Dehumanization. <i>Psychoanalytic Perspectives</i>. 2011. Vol. 8. № 2. P. 207–214. https://doi.org/10.1080/1551806X.2011.10486306
Електронні ресурси	Україна очима дітей : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). Хміль А. А. Функції державної служби за законодавством України // Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf. Хміль І. О. Шляхи подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2016. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivvydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). Куцкір Я. С., Махно Б. А., Борислав С. Г. Трансформація науково-педагогічної системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.